అచింత్యం

ఎర్రగా ఉన్న సాయంకాలం. ఊదు వత్తుల కట్టకి కట్టిన ఎర్ర రంగు కాగితంలోనుంచి చూసిన చిన్న తనపు రోజులు గుర్తు వచ్చాయి అహల్యకి, సాయంకాలం వంక చూస్తే. క్వాడ్రాంగిల్ లోకి ఓ మారు మీద నుంచి తొంగి చూసేసరికి అవతల బ్యాంకులోంచి వడి వడిగా నడిచి వస్తున్న కరుణాకరరావు కనిపించాడు. వరండా అంతా తిరిగితే ఆలస్యమౌతుందేమోనన్నట్టు కిందికి దిగి క్వాడ్రాంగిల్ దాటి లిఫ్ట్ దగ్గరికి వెళ్ళాడు. అంత దూరంలో అతని మెడలో ఉన్న స్టెతస్కోపు అస్తమించడానికి ఊగుతున్న సూర్యుడి ఎర్రని కాంతిలో కౌస్తుభమణిలా లేదూ! ఎర్రని ఆకాశం మీదికి తల ఎత్తి చూసి తన ఆలోచనకి తనే చిన్నగా నవ్వుకుంది సిస్టర్ అహల్య.

బ్లడ్ బాంక్ ఇన్వెంటరీ ఓ చేత్తో పట్టుకొని ఫ్రిజ్‌లోని స్టాక్ సరి చూస్తోంది. తెల్లని సీసాలూ, లోపల చిక్కని రక్తం, తన యూనిఫారమ్ అన్నీ ఎర్రగానే కనబడుతున్నాయి. సీరియల్ నంబరూ, గ్రూపూ, రీసస్ ఫాక్టర్ ఏజ్, క్వాంటిటీ ... వరసగా బాటిల్స్ చెక్ చేస్తూ హై టైటర్ నెగెటివ్స్ ఉన్నాయని చూడడం కోసం ఎర్రని లేబిల్స్ అతికించిన సీసాను వెనక పేర్చుకుంటూ వెళుతూంది. ఒక రాక్‌లో సగం సీసాలు చూసేసరికి ముందు గదిలో కరుణ గొంతు వినపడింది.

"ఈ కేస్ చాలా క్రిటికల్‌గా ఉంది. కనీసం నాలుగు బాటిల్స్ 'ఎ' గ్రూప్ బ్లడ్ కావాలి. మీకోసం టెలిఫోన్ చేశాను మూడుసార్లు ..."

"పక్కనున్న సర్జికల్ వార్డులోకి వెళ్ళ ... ఎవరా పేషెంటు?"

"ఓ కాలేజీ కుర్రాడు."

"ఫాదర్?"

"అది మనకు అనవసరమేమో!"

"మాకు కావలసిన గ్రూప్ బ్లడ్ ఉన్నదే కొంచెం. నాలుగు బాటిల్స్ నేను స్పేర్ చెయ్యలేను."

"అంటే?"

"ముఖ్యమైన పేషెంట్లకోసం ఉంచాలి. అందరికీ కావలసినంత ఇచ్చెయ్యడానికి ముద్ర వేసేస్తే వచ్చేది కాదుగా రక్తం!"

"ఇది చాలా డిజర్వింగ్ కేస్!"

"అన్నీ డిజర్వింగ్ కేసులే. అందులోనే

వి. వి. బి. రామారావు

తరతమ భేదాలు ... ఆ పేషెంటు మీకు బంధువా, మిత్రుడా?"

"రెండూ కాదు. మీరు కాస్త తొందరగా ఇచ్చేస్తే అతణ్ణి ప్రమాద స్థితి నుంచి రక్షించగలం. బ్లీడింగ్ రాత్రి నించి ఉందేమో చాలా హెవీ లాస్ ఆఫ్ బ్లడ్."

"ముక్కూ మొహం తెలియని వాళ్ళకి ఆస్పత్రి రక్తం ఇవ్వడం నా అనుభవంలో లేని పని ..."

"ఇతని మొహం ఆతరవాత తెలిస్తే?"

"ఎరైవ్డ్ ఎట్ ది హాస్పిటల్ టూ లేట్ ... మేం చెయ్యగలిగిన ప్రయత్నం చేశాం. చెయ్యి దాటి పోయింది అని చెబుతాం."

"సి. ఎమ్. ఓ. చేత రిక్విజిషన్ పెట్టిస్తే?"

"బాలెన్స్ లేదు. మేం ఇవ్వగలిగే వరికి మీ పేషెంటుకి రక్తం అవసరముండదు."

"ఐ యాం సారీ, డాక్టర్! మీరు బ్లడ్ బ్యాంక్ ఆఫీసర్ కాబట్టి మీ దగ్గరకు వచ్చాను. సారీ ఖరీదు చెబితే..."

''నార్మల్‌గా సిక్స్ హండ్రెడ్ ... మీరు శ్రమపడి వచ్చారు కాబట్టి అవంతుందా మీకు ...''

బ్లడ్ బాంక్ ఆఫీసర్ బల్లమీద టెలిఫోన్ మోగింది.

''ఎస్, స్పీకింగ్ ... ఫర్ యూ.'' కామేశ్వర్రావు కరుణకి ఫోన్ అందించేశాడు.

''ఓ ఎస్. వస్తున్నాను...'' ఫోన్ పెట్టేశాడు కరుణ. ''థాంక్స్ ఫర్ యువర్ హెల్ప్!'' కరుణ చరచరా బయటకు నడిచి వెళ్ళిపోయాడు.

అయిదొందలు ఇస్తే పందికొక్కును పోషించడమే అవుతుంది. ఇవ్వకపోతే ప్రాణం కోలుకోబోతున్న యువకుడి నిండు ప్రాణం మరో గంటలో పోతుంది. పందికొక్కును పోషించడమా, నిండు ప్రాణాన్ని చేజేతులా ఆహుతి ఇవ్వడమా? ఎమర్జన్సీ వార్డు చేరుకునే లోపల? కరుణ ఓ నిశ్చయానికి వచ్చేశాడు.

బ్లడ్ బాంక్ ఆఫీసరు కామేశ్వర్రావు అలా సూపరింటెండెంటు గదిలోకి వెళ్ళాడు, ''నమస్కారం, గురూజీ!'' అంటూ.

''రావోయ్, రా! కూచో!'' సూపరింటెండెంటు కాగితాలమీద నుంచి వెనక్కు వాలి కుర్చీలో జేరబడ్డాడు.

''ఏం చేస్తున్నారు?''

''ఇవిగో, లీవ్ లెటర్స్ సైన్ చేస్తున్నాను... ఆస్పత్రికి వచ్చి సెలవు పెడుతుంటారు ప్రబుద్ధులు — ఇంత నాన్ డిసిప్లిన్ నేను అసిస్టెంటుగా ఉండే రోజుల్లో లేదు. మరీ రోజురోజుకీ యంగ్‌స్టర్స్ దిగజారి పోతున్నారు!''

''ఎవరండీ అతను?''

''కాజువాలిటీలో కొత్తగా పోస్టింగ్ ఇచ్చాం, ఆ కరుణాకరరావు!''

''అరెరె, గంట క్రిందట నా దగ్గరకు వచ్చాడు. బాగానే ఉన్నాడే!''

''ఏమో అర్జెంటు పని అని, తక్షణం సెలవు తీసుకుంటున్నానని రాశాడు. ఏం—పని మీద వచ్చావా?''

''పెద్ద పనేముంది లెండి? రెండు రోజులనించి మీకు అంద చేద్దామనే అనుకుంటున్నాను. ఇదిగో, వన్ టి.''

''థాంక్యూ!''

కామేశ్వర్రావు నమ్మినబంటవడం మూలాన 'టి' అంటే తొజంటూ లెక్క పెట్టుకోకుండా, కనీసం కవరు విప్పి చూడకుండా కోటు జేబులో పెట్టుకున్న సూపరింటెండెంటుగారికి ఆస్పత్రి యంత్రాంగాన్ని మరమ్మత్తు చెయ్యాలనే దీక్ష అకస్మాత్తుగా పుట్టుకొచ్చింది. ఓ మారు రౌండ్స్‌కి వెళ్ళి, సాయంకాలం సర్‌ప్రైజ్ విజిట్ చెయ్యాలనిపించి బయలుదేరాడు.

బాటిల్స్ చెక్ చేయడం పూర్తి చేసి, కామేశ్వర్రావు ఎలాగూ మరో గంట వరకూ రాడని తెలిసి, పక్క సిస్టర్‌తో అలా వెళ్ళి వస్తానని చెప్పి మెట్లు దిగింది.

కాజువాలిటీ వార్డులో కరుణ కోసం ఆమె కళ్ళు వెతుకుతున్నాయి. వార్డులో కరుణ కొలీగ్ వెంకటేశ్వర్రావు డైరెక్ట్ ట్రాన్స్‌ఫ్యూజన్ అటెండ్ అవుతున్నాడు. దగ్గరగా వచ్చిన అహల్య తన కళ్ళను తనే నమ్మలేక పోయింది.

కళ్ళు మూసుకుని బెడ్ మీద పడుకున్న కరుణ ముఖం మీద చిరు చెమట పడుతూంది.

''వేర్ ఈజ్ ది పి. ఎమ్. ఓ?''

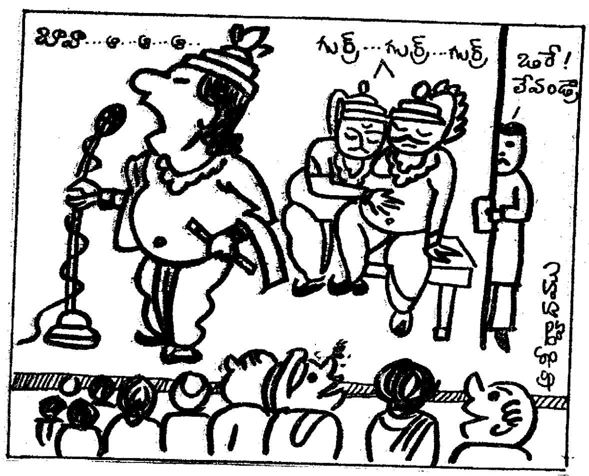

అంటూ సూపరింటెండెంటుగారు వచ్చేశారు.

''ఏదో పని మీద వెళుతున్నానని చెప్పి వెళ్ళారు, సార్!'' అన్నాడు వెంకటేశ్వర్రావు.

''వాట్ ఎబౌట్ దిస్ కరుణాకరరావు? వ్యక్తిగతంగా ఓసారి కాకసారి చెక్ చేస్తూ ఉండకపోతే మన వాళ్ళు సరిగ్గా పని చెయ్యరు. ఎందుకట అర్జెంటుగా సెలవు పెట్టాడు?''

''ఇదుగో, సార్!'' బెడ్ వంక చూపించాడు వెంకటేశ్వర్రావు వినమ్రతతో. సూపరింటెండెంటు ఒక్క క్షణం తెల్లబోయినా, వెంటనే తమాయించుకుని, గొంతు సవరించుకుని—''ఐ ఎడ్మైర్ యువర్ డివోషన్!'' అని, ''ఐ విల్ రైట్ దిస్ ఇన్ ది కాన్ఫిడెన్షియల్ రిపోర్ట్'' అంటూ వెనుతిరిగి పోయారు.

''అహల్యా, నువ్వు రాత్రి వచ్చేటప్పుడు మరోక సారి ఈ అబ్బాయి స్థితి చూసి రా! నేను మరో పావు గంటలో ఇంటికి వెళ్ళిపోతాను!''

''సిస్టర్!'' డ్యూటీ సిస్టర్‌ను వెంకటేశ్వర్రావు పిలిచాడు.

ఏడున్నర అయ్యాక అహల్య ఇంటికి వెళ్ళింది.

పడక కుర్చీలో కూర్చున్న కరుణ ఆమె లోపలికి వస్తుండగా ఏమీ అడగ లేదు.

అహల్య మొహం కడుక్కుని రాగానే మహాలక్ష్మమ్మ అడిగింది, కొడుకు ఎందు కలా ఉన్నాడని.

ఎలా చెప్పడమో తెలియలేదు అహల్యకి. ''ఏమో, పిన్నీ, ఒంట్లో నలతగా ఉందేమో? నేను వెళ్ళి కనుక్కుంటాను!'' అంటూ ముందు గదిలోకి వెళ్ళింది.

''ఎలా ఉన్నాడు పేషెంటు?''

''బాగానే ఉన్నాడు. బి. పి. నార్మల్. స్టెడీగా ఉందని వెంకటేశ్వర్రావుగారు చెప్పమన్నారు. సిస్టర్ మిల్క్ ఇస్తే తాగాడట. ఇంతకీ ఎవ రా అబ్బాయి?''

''నా లాంటి వాడే!''

''నువ్వు రక్తదానం ఎందుకు చెయ్యవలసి వచ్చింది?''

''దైవ నిర్ణయం!''

కరుణ వివరాలు చెప్పే మూడ్‌లో లేడని అక్కడ నుంచి వచ్చేసిన అహల్య, మహాలక్ష్మమ్మతో—''అన్నయ్య మనసు బాగున్నట్టు లేదు. అసలు విషయం ఆ సమయం వస్తే అన్నయ్యే చెబుతాడు. ప్రస్తుతం మాట్లాడించకు'' అనేసి ఇంట్లో పనులు చూసుకోవడం ప్రారంభించింది.

తొమ్మిదిన్నర అయింది. కరుణ ఇంకా పడకకుర్చీలోనే పడుకున్నాడు. అహల్యకి మరి ఉండబట్టక మళ్ళీ వెళ్ళింది.

''నేను చెప్పేటంత దానిని కాకపోయినా, వెంటనే నువ్వు బలం కోలుకోవడానికి ఒక ఇంజక్షన్ తీసుకుంటే మంచిదేమో!''

''నిజమే. నువ్వు ఇస్తే తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.'' సొరుగులో ఇంజక్షన్ వయల్ తీసి ఇచ్చాడు కరుణ. అహల్య ఇంజక్షన్ సిరింజిలోకి లోడ్ చేసి ఇచ్చింది.

''నాకు నిజంగా ఇంజక్షన్ల అవసరం వచ్చినప్పుడు నీ చేతే చేయించుకుంటాను. నువ్వు ఇస్తే చీమ కుట్టినట్టయినా లేదు.''

''నీ అభిమానం, నా అదృష్టం. అంతే. ఇక వెళ్ళి నిద్ర పో. నేను తాళాలు వేసుకుని వస్తాను.''

మహాలక్ష్మమ్మ ఆరాట పడిపోతూంది. ఆమె బాధ చూస్తే తనకు తెలిసినంత మటుకు చెప్పకుండా ఉండలేక పోయింది అహల్య. మహాలక్ష్మమ్మ నిట్టూర్చి అంది: ''నేను ఎన్ని సార్లు అడిగినా చెప్పలేదు. వాడి దిగులుకి కారణం ఇప్పుడు అర్థమయింది. రెండు రోజుల్లో వాడే సర్దుకుంటాడు. ను వ్వెళ్ళి పడుకో, అమ్మా, పగలల్లా ప చేసి వచ్చావు.''

''అదేమిటి, పిన్నీ, నే నన్నీ చూసుకుంటాను. నువ్వెళ్ళు, నాకం టె చిన్నదానివి కాదుగా'' అని మహాలక్ష్మమ్మని మేడ మీదకు పంపి కుర్చీలో కూర్చుని ఆలోచనలో పడింది. ఎంత ఆలోచించినా కరుణ ఆ అబ్బాయికి రక్తదానం ఎందుకు చెయ్యవలసి వచ్చిందో తెలియలేదు.

ప్రతి రోజూ అహల్య డ్యూటీకి వెళ్ళే ముందు, వస్తున్నప్పుడు ఆ అబ్బాయిని ఓ సారి చూసి రావటం అలవాటయింది. వయసులో ఉన్న వాడేమో రోజు రోజుకు పుంజుకుంటున్నాడు అబ్బాయి. చేతికీ, కాళ్ళకీ ఉన్న బాండేజీలు విప్పేశారు. తల మీద గాయానికున్నట్లు ఇంకా ఉండడం వల్ల బాండేజి ఉంది తలకి. ముఖం మీద చిన్న చిన్న ప్లాస్టరు ముక్కలు అంటించి ఉన్నాయి.

''గుడ్‌మార్నింగ్, సిస్టర్!'' బెడ్ మీద నుంచి వచ్చిన గొంతు విని ఆశ్చర్య పోయింది అహల్య.

''గుడ్‌మార్నింగ్!''

''డాక్టర్ కరుణాకరరావుగారు ఎప్పుడు వస్తారు?''

''రోజూ అప్పటికి వస్తూనే ఉన్నారు.''

"అలాగా! నేను చూస్తున్నానే ఆయన కోసం—గుర్తు పట్టక పోయా నంటారా?"

"కాదు. ఈ వార్డునుంచి ఆయన ట్రాన్స్‌ఫర్ అయిపోయారు. . ."

అహల్య అయోమయ స్థితిలో పడింది. తన రక్త దానం చేసి బతికించిన వ్యక్తిని కనీసం మళ్ళీ చూడడానికికూడా రాకపోవడం, వార్డు నుంచి ట్రాన్స్‌ఫర్ కావడం వింతగా కనిపించాయి.

"వెంకటేశ్వరరావుగారు నాకు అంతా చెప్పారు. నన్ను బతికించినందుకు కృతజ్ఞుణ్ణని కరుణాకరరావుగారికి చెప్పండి. వీలయిన వెంటనే ఆయన దర్శనం చేసుకుంటాను."

"తప్పకుండా! మీ పేరు?"

"ప్రేమకుమార్. . . దయచేసి వివరాలు అడగకండి. నేనే అవకాశం చూసుకుని చెబుతాను. ఆయన చెల్లెలిగా మీరూ నాకు ఆప్తులే."

"ఇవన్నీ మీ కెలా తెలిశాయి?"

"వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. నా లాంటి వాణ్ణి చూస్తే అందరికీ జాలే."

మరి రెండు రోజుల తరవాత రాత్రి పది దయ్యాక కరుణ ఇంటి కాలింగ్ బెల్ మోగింది. అంతా మేడ మీద ఉన్నారు. అహల్య కిందికి దిగి తలుపు తీసింది.

"నమస్కారం. నన్ను ఈ రోజు డిస్చార్జి చేశారు. కరుణాకరరావుగారిని చూద్దామని వచ్చాను."

"కూర్చోండి. వెళ్ళి చెబుతాను!"

మరొక్క నిమిషంలో అహల్య కిందికి వచ్చింది. ఆమె ముఖం చూసి శేవి వించున్నాడు ప్రేమ్‌కుమార్.

"అన్నయ్య మిమ్మల్ని చూడవలసిన అవసరం లేదన్నాడు. ఐయాం సారీ!"

"నాకు ఆయనను చూడవలసిన అవసరం ఉందని చెప్పండి. మళ్ళీ ప్రయత్నం చేస్తాను." వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా వెళ్ళిపోయాడు కుమార్.

మరునటి రోజు డ్యూటీ నుంచి వచ్చిన అహల్య కరుణ డిస్పెన్సరీలో పని చూసుకుంటూంది.

"నమస్కారం, కరుణాకరరావుగారూ. నేను మిమ్మల్ని చూడాలని వచ్చాను. మీతో చెప్పవలసినది చాలా ఉంది."

"నేను చెయ్యగలిగిన దేమైనా ఉంటే చెప్పండి."

"మానవత్వంతో రక్తం దానం చేశారు. ప్రాణం పోశారు మళ్ళీ."

"అది నా కర్తవ్యం."

"మీ సానుభూతి పొందాలని ఆశ."

"....."

"నేను చావలేని వాణ్ణి, డాక్టర్. చావడానికి ధైర్యం కావాలి. నేను పిరికి వాణ్ణి."

"చావడానికి కావలసిన ధైర్యం అందరికీ ఉండదని నాకు తెలుసు. . . మీ కేమైనా డబ్బు కావలిస్తే. . .?"

"నా జేబులో డబ్బు సిస్టర్ నా చేతి కిచ్చింది నాలుగు రోజుల కిందటే."

"ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం వెనకాల చరిత్ర చెప్పడమే మీ ఉద్దేశమయితే . . ." కరుణ కుర్చీలో వెనక్కి చేర బడ్డాడు.

"నా మనస్సు గ్రహించారు, చాలా అదృష్టవంతుణ్ణి. . . నేను కలిగిన కుటుంబంలోనే పుట్టాను. మా అమ్మా, నాన్నగారూ నా మాట ఎప్పుడూ కాదన లేదు. వారి మాటకు నే నెదురు చెప్పే అవసరమూ రాలేదు. నేను మంచివాణ్ణి. బుద్ధిమంతుణ్ణి. కాని, పిరికివాణ్ణికూడా. పిరికివాడికి ప్రాణ దానం చేశారు మీరు. అందుకే నాకు విచారం."

కరుణ కళ్ళు మూసుకోవడం చూసి ఓ క్షణం ఆగాడు కుమార్. అహల్య లోపల బీరువాలో సర్జికల్ ఇన్‌స్ట్రుమెంట్స్‌ను తుడిచి పేరుస్తూంది.

"నేను పెద్ద డాక్టరు నవాలని అమ్మ ఆశయం. ఒకడినే బిడ్డ నవడం నా దురదృష్టమేమో! తల్లిదండ్రుల ఆశ తీర్చలేని నేను బతికి ఏం లాభం?"

"చనిపోవడం వల్ల వాళ్ళ ఆశ తీర్చ గలనని నమ్మకం ఉందా?"

"అందుకని నేను బతకలేదు. నేను చావలేకపోయాను. ప్రాణం మీద తీపి అలా ఉంటుందని నాకు అంతవరకూ తెలియదు. క్లాసు తెచ్చుకోలేని వాణ్ణి చావడం సులువనుకున్నాను. నా కోసం వెదకవద్దని, ఉత్తరం వ్రాస్తానని, వారంలో వచ్చేస్తున్నానని రాసి రైలెక్కేశాను. నా శవం వాళ్ళు చూడకూడదని నా ఆశయం. అనకాపల్లిలో రైలెక్కా. ఈస్ట్ కోస్ట్ ఎక్స్‌ప్రెస్ తొందరగా పరిగెడుతోంది. ఇందులోంచి అవకాశం చూసుకొని నీళ్ళలోకి గెంతాలని బయలు దేరాను. మనసూ వేగంగా పరిగెడు తోంది. ధైర్యం చెయ్యబోయాను. అంతే! వెనకనుంచి మనిషి లాగేశాడు! 'రక్షించారు. చచ్చేవాణ్ణి' అనేశాను. అయినా, నన్ను అతను ఓ కంట కని పెడుతూనే ఉన్నాడు. వాల్తేరుస్టేషన్‌లో దిగిపోయాడు. రైలు కదిలింది. నేను కిందకు పడబోతుండగా ఓ త్రుటిలో మనసు మారిపోయింది. చావంటే భయంవేసింది. కాని, కాలుజారిపోయింది. అప్పుడే వేగం పుంజుకుంది రైలు. ఆస్పత్రిలో నాకు తెలివి వచ్చింది."

జలవిహారం

చిత్రం —పి. ఎస్. చంద్రశేఖర్ (సికిందరాబాదు)

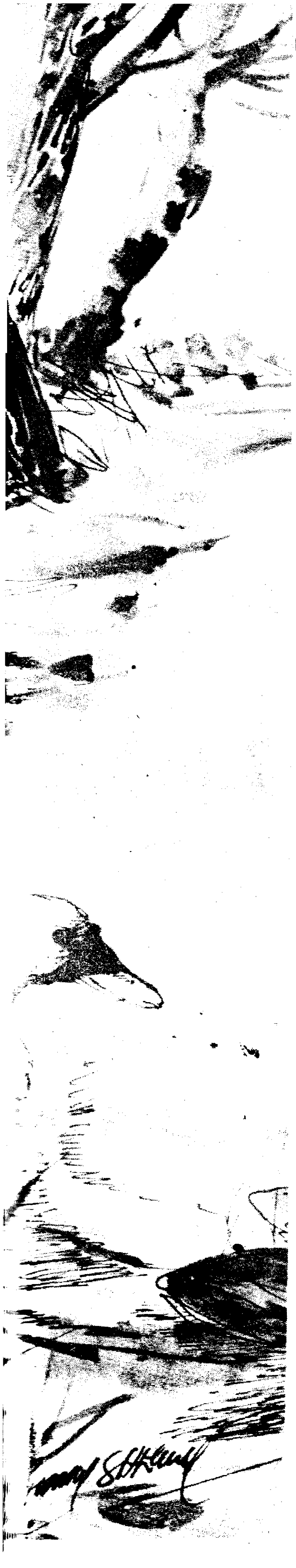

"ఆ మరుక్షణంలో ఎందుకు నేను కంజ వేశావో తెలుసా?"

"అదే మానవుడి అవగాహనకి అతీతమైన శక్తి అని మీరు చెబుతారు."

"కాదు. నేనూ నీతోనే ఏకీభవిస్తాను. వెనుక్కు తిప్పింది నీ మనసు కంటె ముఖ్యమైనది నీ పిరికితనం. ఒకసారి ప్రయత్నంచేసి, విఫలుడైన వాడు మళ్ళీ ఎప్పుడూ ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం చెయ్యడు. పదేళ్ళ తరవాత నువ్వు డాక్టరు వవుతావనే నా నమ్మకం. ప్రాణంతో సాధించడానికి అసంభవం కాదు, మెడిసిన్‌లో సీటు తెచ్చుకోవడం. ఇప్పుడు నీ ఎదురుగా ఉన్న డాక్టర్ ఓ రోజు నీలా ప్రాణం తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేసినవాడే! కాని, ప్రాణం తీసుకోవడం కంటె కష్టమైన పనేదీ లేదు. పట్టుదలతో దేనినైనా సాధించవచ్చేమోనని నా ఉద్దేశం. కాని, మనుషులంతా ఒకలా ఉండరు. ఒక వంక ఆశయాలు మనిషిని ఉద్వేగ పరుస్తుంటే, మరో వంక ధన దాహం, నీచత్వం మనిషిని వింత లోతులకు ఈడేరుస్తూ ఉంటాయి. ఆస్పత్రిలో పనిచేస్తూ ..."

"అవును, నేను రాసిన ఉత్తరం ఈ పాటికి డి. ఎమ్. ఎస్. కి చేరే ఉంటుంది. సూపరింటెండెంటుకు ట్రాన్స్‌ఫర్, కామేశ్వరరావుకి సస్పెన్షన్."

"క్షణంలో ఆవేశం అథఃపాతాళానికీ, ఆదర్శం మహోన్నత శిఖరాలకీ తీసుకువెళ్ళే వయస్సులో ఉన్నావు. ప్రపంచంలో మంచీ, చెడూ రెండే ఉన్నాయనుకుంటున్నావు. అది నీ వయసు తప్పు. మంచీ, చెడూ కాక కొంత అది, కొంత ఇది వింత వింత మిశ్రమాలుంటాయి, మనిషి చేసే పనుల వెనకాల ఉద్దేశాల్లో. నువ్వనుకున్నంత తొందరగా, తేలికగా చెడు శిక్షింపనూ బడదు. మంచికి బహుమానమూ దొరకదు. అసలు నువ్వు రాశానన్న ఉత్తరం దాని గమ్యం చేరదు. చేరినా దాని పరమావధిని ఏ నాడూ అది చేరుకోలేదు. మధ్యలో ఏ పూజారి చేతుల్లోనో నలిగి చిరిగి పోతుంది, అతనే చింపెయ్యక పోతే. ఇక నువ్వే ఇంటికి రాశాననుకుంటున్న ఉత్తరం అసలు పోస్టు చేశావన్న జ్ఞాపకం ఉందా?"

అసలే పాలిపోయిన ముఖంతో ఉన్న ప్రేమకుమార్ మొహం బాగా తెల్లగా అయిపోయింది.

"కొంపదీసి నా జేబులోనే ఉండిపోలేదు కదా! సిస్టర్ నా జేబులో ఉన్నవన్నీ దాచి ఇచ్చేసిందే! మరి ఉత్తరం ఇయ్యలేదేం?"

"స్పృహ లేని స్థితిలో ఉన్న నిన్ను నేను చూశాను. రిక్షా అబ్బాయి నిన్ను ఆస్పత్రికి తెచ్చి ఎడ్మిట్ చేశాడు. సిస్టర్ నీ బట్టలు మార్చిన తరవాత జేబులో వస్తువులన్నీ లిస్టు రాసింది. ఈ ఉత్తరం నేను తీసి ఎడ్రస్ చూశాను. నా ఉత్తరంతో జత చేసి వెంటనే మీ నాన్నగారికి కంగారుపడవద్దనీ, నువ్వు నా దగ్గర క్షేమంగా ఉన్నావనీ రాశాను. నీ బాధ నేను అర్థం చేసుకోగలను. ఇంకొకరి బాధలో నీ గతం కనపడి నిన్ను వేధిస్తూ ఉంటే, ఆ వ్యథని అనుభవించడం కష్టం. చిన్నవాడివి కాబట్టి మంచీ, చెడూ రెండే రెండు ప్రపంచంలో ఉంటాయని నమ్మే స్థితిలో ఉన్నావు. కాబట్టి నీ కిది చెబుతున్నాను. మీ నాన్నగారు నాకు ప్రాణదానం చేశారని నీకు చెప్పకుండా ఉండాలనుకున్నాను ... కాని, మనకు కావాలనుకున్నంత ధైర్యం మనకి ఎప్పుడూ ఉండదు."

"మీ రంటున్నది నాకు బోధపడడం లేదు. మా నాన్న గారిని మీ కెలా తెలుసు?"

"పేరంటే ఉత్తరం మీద చూశావనేస్తావు. మీ నాన్నగారిని నాకు బాగా తెలుసు. నిదర్శనం...చూడు— మీ నాన్నగారు ఎర్రగా, పొడుగ్గా, సన్నగా ఉంటాడు కదూ ... అనకాపల్లిలో ఇంగ్లీషు లెక్చరర్ కదూ ... నేనూ పి. యు. సి. పరీక్షలో మంచి మార్కులు తెచ్చుకోలేక పోయాను. అప్పటికి మా నాన్నగారు అనకాపల్లిలో సివిల్ సర్జన్‌గా పనిచేస్తూ ఉండేవారు. అహల్యా, అమ్మని పిలువ్!"

అహల్య వెళ్ళి పిలవగానే మహలక్ష్మమ్మ కన్‌సల్టింగ్ రూమ్‌లోనికి వచ్చింది.

కలలోనుంచి మేల్కొన్నట్లుంది ప్రేమకుమార్‌కి.

"అమ్మా, ఈ అబ్బాయి ఎవరో పోల్చుకోగలవా?"

తేరిపారచూసిన మహలక్ష్మమ్మ గుర్తుపట్టలేక పోయింది. 'అనకాపల్లి' అని కరుణ అనగానే, 'శ్రీరామమూర్తి గారి అబ్బాయి కదూ!' అంది.

"మెడిసిన్ చదవాలని అప్లికేషన్ తీసుకెళ్ళడానికి వచ్చాడట!"

"సంతోషం, బాబూ. మీ నాన్నగారు, అమ్మగారు మాకు ఆత్మబంధువులు. లే, బాబూ, కాళ్ళు కడుక్కో!"

"క్షమించండి. ఇంకోసారి వచ్చి తప్పకుండా ఉంటాను. తొమ్మిదింటికి ఆఖరి బస్సు. ఈ రోజు వెళ్ళిపోవాలి."

లోపలి మంచి వంటమనిషి పిలుపుతో మహలక్ష్మమ్మ, "ఇంకోసారి వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా రా, బాబూ" అని వెళ్ళిపోయింది.

"చూడు, కుమార్! నేను నీ మనసులోని బాధను అర్థంచేసుకోగలను. నీ ఎడ్వెంచర్ గురించి మీ నాన్నగారికి రాయలేదు. నా దగ్గరే ఉన్నావని రాశాను. కాని, నిన్ను ఆస్పత్రిలో ఒంటరిగా వదిలే ధైర్యం లేక సదా నిన్ను కాపలా కాయించాను ... అబద్ధాలు చెప్పే పిరికితనమూ, నిజం చెప్పడానికి న్యూనతా ఈ రెండూ నీకు అవసరం లేదు. కాని, ఇంటికి వెళ్ళిన తరవాత కష్టపడి చదివి మళ్ళీ పరీక్షకి కూచుంటానని మాట ఇయ్యి. నేను మీ నాన్నగారి ఋణం తీర్చుకున్నానన్న తృప్తి నాకు దొరికితే చాలు."

"థాంక్స్, డాక్టర్. మీకు నేను మాట ఇస్తున్నాను. నేను పిరికి పనులు ఇంక చెయ్యను—సరా?"

రాత్రి పదిన్నరయ్యాక బెల్లు విని తలుపు తీసి కొడుకుని చూసి ఆశ్చర్యపోయారు శ్రీరామమూర్తిగారు.

"నాన్నగారూ, మీకు డాక్టర్ కరుణాకరరావు గారు తెలుసా?"

"అవును, సంజీవరావుగారి అబ్బాయి. ఇప్పుడు విశాఖలో ఉంటున్నాడు."

"అతను ఆత్మహత్య చేసుకోవాలనుకుని ప్రయత్నం చేశారట. నిజమేనా?"

"ఛ, ఛ. అదేం మాట! బుద్ధిమంతుడు."

'మనకి కావాలనుకున్న ధైర్యం మన కుండదు!' కరుణ అన్న మాటలు ప్రేమకుమార్ చెవిలో గింగురుమన్నాయి. 'తన మీద పూర్తి నమ్మకం కుదుర్చుకునే ధైర్యం లేకనే, తను మళ్ళీ ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం చెయ్యకుండా వెంటనే తన ఇంటికి వచ్చేటట్టు కథ అల్లి తనను వెంటనే పంపాడు. కరుణ చాలా అందంగా అబద్ధం ఆడాడన్న మాట!'

కొడుకు నీరసంగా ఉన్న విషయం కనిపెట్టేసిన తల్లికి, వెలుతురులో నిజం చెప్పకుండా ఉండలేక పోయాడు ప్రేమకుమార్. జరిగిన విషయం చెప్పి కరుణ ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం గురించి నిజం చెప్పమని అడిగాడు. తల్లి ఓ క్షణం ఆలోచించి చెప్పింది.

"అవును, బాబూ, నిజమే ... మీ నాన్నగారు మాత్రం ఆ కుర్రాడి మీద ఈగ వాలనిచ్చేవాడు కాదు. ఈ నాటికి కూడా అంతే. అతణ్ణి ఏమైనా అంటే వెనకేసు కొస్తారు. వాళ్ళందరికీ మీ నాన్నగారంటే చాలా గౌరవం, భక్తి!"

కరుణ మనసులోని లాలిత్యం తెలియనిది కాకపోయినా, అతని మనసును మరింత లోతుగా అవగాహన చేసుకోగలిగింది ప్రేమకుమార్ తల్లి. *